

SIĞINAK YÖNETMELİĞİ ⁽¹⁾

BÖLÜM I

Amaç, Kapsam ve Yasal Dayanak

Amaç

Madde 1 - Bu Yönetmelik, sığınakların çeşit, özellik, yapım, kullanım ve muhafazasına ilişkin usul ve esasları düzenler.

Kapsam

Madde 2 - Bu yönetmelik:

3194 sayılı İmar Kanunu'na göre düzenlenmiş bulunan İmar Yönetmeliklerin uygulandığı alanları,

3194 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesi gereğince imar mevzuatı yönünden belediyelerin görev alanlarına giren yerleri,

Ülkemizde çeşitli harp silah ve vasıtalarının tesirlerine karşı imar mevzuatına göre yapılacak sığınak çeşitleri ve bunların nerelerde, ne suretle, kimler tarafından yaptırılacağına, kullanılacağına, bakım ve muhafazalarına ilişkin hükümleri,

kapsar.

Yasal Dayanak

Madde 3 - Bu Yönetmelik 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 36 ve 44 üncü maddeleri gereğince hazırlanmış olup, 9/5/1985 gün, 18749 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan İmar Kanunu'na istinaden çıkarılan ve 2/11/1985 gün, 18916 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yönetmeliklerde ektir.

BÖLÜM II

Sığınakların Tanımı, Çeşitleri ve Özellikleri

Sığınak

Madde 4 - Nükleer ve konvansiyonel silahlarla, biyolojik ve kimyevi harp maddelerinin tesirlerinden ve tabii afetlerden insanlarla, insanların yaşaması ve ülkenin harp gücünün devamı için zaruri canlı ve cansız kıymetleri korumak maksadıyla inşa edilen korunma yerleridir.

a) Kullanacaklara göre sığınak çeşitleri,

b) Kullanım amacına göre sığınak çeşitleri,

Kullanacaklara Göre Sığınak Çeşitleri

Madde 5 - Sığınaklar korunacak veya korunacakların durumuna göre ikiye ayrılır.

a) **(Değişik:RG-7/11/2025-33070)** Özel sığınaklar: Şahıs, tüzel kişilik veya kamuya ait bina ve tesislerin kullanıcıları için öncelikle en alt bodrum katlarında ya da toprağa oturan kısımlarında veya bina içinde yapılamıyorsa uygulama imar planı ya da planda hüküm yoksa 3/7/2017 tarihli ve 30113 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği ile belirlenen yapı yaklaşma mesafesine aykırı olmamak kaydıyla inşa edilen sığınaklardır.

b) **(Değişik:RG-7/11/2025-33070)** Genel Sığınaklar: Halkın toplu kullanımına yönelik olarak, mevcut yapılarda bu amaç için hazırlanmış olan veya devlet eliyle yapılan, koordinasyonu Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı tarafından sağlanacak sığınaklardır.

Kullanım Amacına Göre Sığınak Çeşitleri

Madde 6 – (Değişik:RG-7/11/2025-33070)

Sığınaklar kullanma amaçlarına göre ikiye ayrılırlar:

a) Basınç Sığınakları: Nükleer silahların ani (ışık, ısı, basınç ve ilk radyasyon) ve kalıntı (radyoaktif serpinti) etkileriyle konvansiyonel silahların tesirlerine, kimyasal ve biyolojik harp maddelerine karşı korunmak ve hareket güvenliğini sağlamak amacıyla Devlet tarafından inşa edilen sığınaklardır.

b) Serpinti sığınakları: Radyoaktif serpinti etkilerine ve kimyasal, biyolojik harp maddelerine, nükleer silahların zayıflamış basınç ve ısı tesirlerine, konvansiyonel silahların parça tesirlerine karşı korunmayı sağlayan, özel ya da genel şekilde yapılan sığınaklardır.

Serpinti sığınakları şahıs, tüzel kişilik veya kamuya ait bina ve tesislerin öncelikle en alt bodrum katlarında ya da toprağa oturan kısımlarında veya bina içinde yapılır. Mümkün olmadığı takdirde, uygulama imar planı ya da planda hüküm yoksa Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği ile belirlenen yapı yaklaşma mesafesine aykırı olmamak kaydıyla bahçelerinde, toprağın yapısına göre yer üstünde veya tamamen veya kısmen yeraltında yapılır. Ancak tamamen toprağın altında kalmak koşuluyla, parselin yol cepheleri hariç yan ve arka bahçe yapı yaklaşma mesafeleri içinde de bitişik parseldeki yapıları hiçbir şekilde etkilememek koşuluyla sığınak yapılabilir. İmar mevzuatı uyarınca ön bahçe altında yer alan otoparklar, sığınak vasfında yapılmış ise sığınak olarak kullanılabilir.

Serpinti sığınaklarının yer üstünde veya kısmen yeraltında yapılanları TAKS hesabına dâhil edilir. Ana yapıdan ayrı tamamen toprağın altında kalanlar ise TAKS hesabına dâhil edilmez.

Sığınaklar emsal hesabına dâhil değildir.

Bu Yönetmelikteki asgari koşulların sağlanması kaydıyla, Devletin güvenlik ve emniyeti ile Türk Silahlı Kuvvetlerinin harekât, eğitim ve savunması bakımından gizlilik arz eden yapılarda Millî Savunma Bakanlığınca; Sahil Güvenlik Komutanlığına, Jandarma Genel Komutanlığına ve Emniyet Genel Müdürlüğüne ait harekât, eğitim ve savunma amaçlı yapılarında ve Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığınca gerekli görülen sivil savunma idare merkezlerinde İçişleri Bakanlığınca; Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğüne ait seyir, can, mal ve çevre emniyeti amaçlı yapılarda Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca; nükleer enerji tesisleri, savunma sanayisine yönelik tesisler gibi tasarımı ve kullanımı ileri güvenlik önlemleri gerektiren kritik ve stratejik önemi haiz yapılarda ise ilgili kamu kurum ve kuruluşlarınca; belirlenecek koşullarda sığınak uygulamaları gerçekleştirilir. Bu sığınakların ihtiyaç tespiti, yer tayini ve inşaa süreçleri ve koordinasyonu ilgili kurumlarınca gerçekleştirilir.

Tüm kurumlar, acil durum, harp ve kriz anında kullanılmak üzere, kesintisiz hizmet vermesi gereken kritik önemdeki birimlerine metrekare ve kullanıcı sayısı dikkate alınmaksızın sığınak yapar.

Serpinti sığınaklarının yapılacakları yer, tesis ve yapılar (Değişik başlık:RG-29/9/2010-27714)

Madde 7 – (Değişik:RG-7/11/2025-33070)

Serpinti sığınakları, bu maddede belirlenen istisnalar dışında her türlü tesis ve binalarda yapılır.

Onaylı yapı ruhsatı eki mimari projesinde;

- a) 10'dan az bağımsız bölümü olan sadece konut kullanımlı yapılarda,
 - b) Emsal hesabına konu alanı 1500 m²'den az olan konut dışı kullanımlı yapılar ile 1000 m²'den az olan resmi binalarda,
 - c) Konut kullanımlı bağımsız bölüm sayısı 10'dan az olup, binanın tamamının emsal hesabına konu alanı 1500 m²'den az olan konutla birlikte aynı zamanda konut dışı kullanımlı yapılarda,
 - ç) Toplam yatak sayısı 50 ve daha az olan yurt, koğuş, otel ile diğer konaklama tesisleri ve toplam yatak sayısı 25 ve daha az olan engelli, yaşlı, çocuk sürekli bakımevi ve yataklı sağlık tesislerinde,
 - d) Besihane, tavuk çiftliği, sera ve benzeri olarak belirlenen ve başkaca bir kullanım içermeyen tarım ve hayvancılık yapıları ile emsal hesabına konu alanı 2000 m²'den az olan her türlü imalat ve sanayi tesislerinde,
 - e) Ceza infaz kurumları, tutukevleri gibi yoğun güvenlik gerektiren ve önlem alınan yapılarda,
 - f) Tamamı 8 inci maddede belirlenen ölçü ve standartlarda yapılmış olan yapılarda,
 - g) Yerüstü otopark yapılarında, açık ve kapalı pazar yerlerinde, depo, antrepo, akaryakıt ve LPG istasyonlarında, 5000 kişiden az seyirci kapasitesine sahip stadyum ve benzeri açık ve kapalı spor tesislerinde,
- sığınak yapma zorunluluğu aranmaz.

Yeni yapılacak 5000 kişi ve üzeri seyirci kapasitesine sahip stadyum ve kapalı spor tesislerinde sığınak aranır. Mevcuttaki 5000 kişi ve üzeri seyirci kapasitesine sahip stadyumların bodrum katları var ise sığınak olarak kullanılacak rezerv alanlar tespit edilerek sığınak olarak düzenlenir.

Alışveriş merkezi ya da kültür merkezi gibi binaların içerisinde yer alan sinema, tiyatro, konferans salonu ve benzeri kullanımlar binanın bodrum katında sığınak vasfına uygun şekilde projelendirilmiş ise bu kullanımların alanları binanın zorunlu sığınak ihtiyacı hesabından düşülür.

Bir imar parselinde aynı veya farklı kullanım kararını haiz birden fazla bina bulunması durumunda, sığınak hesabı her bina için ayrı ayrı yapılır. Bu maddeye göre sığınak gerektirdiği tespit

olunan her yapı için ayrı ayrı sığınak yeri ayrılabilceği gibi, sığınak gerektirdiği tespit olunan yapıların toplam ihtiyacını karşılayacak büyüklükten az olmamak kaydıyla parselde ortak bir veya birden fazla sığınak yapılabilir.

Uygulama imar planı kararı ile toplu yapı kapsamına alınan ve ortak kat mülkiyeti kurulan birbirine bitişik parsellerde, sığınak gerektiren yapıların toplam ihtiyacını karşılayacak büyüklükte tek bir serpinti sığınağı yapılabilir. Ancak bu yapılarda, her parselde bu Yönetmelik kapsamında sığınak incelemesi yapıp sığınak yeri tespit ve tahsis olunmadıkça kat mülkiyeti bozulamaz, yeni yapı ruhsatı düzenlenemez.

Emsal hesabına konu alanı 2000 m² ve üzerinde olan imalat ve sanayi tesislerinin doğrudan üretimle ilgili yapılarının hangilerinde sığınak yeri aranıp aranmayacağına ilişkin genel kurallar, ilin konumu, bölgenin özelliği ve tesislerin ülke ve bölge açısından stratejik önemi de değerlendirilerek il idare kurullarınca karar altına alınır ve kararın bir örneği uygulanmak üzere ilgili idarelere gönderilir.

Serpinti sığınaklarının özellikleri ve yapıları (Değişik başlık:RG-29/9/2010-27714)

Madde 8 – (Değişik:RG-7/11/2025-33070)

Özel sığınaklardan olan serpinti sığınaklarının inşasında aşağıdaki hususlara uyulur:

a) Büyüklük: Kişi başına en az net bir metrekarelik sığınak yeri ayrılır. Sığınaklarda yapılacak tuvalet, duş ve mutfak nişi bu alana dâhil değildir.

Kişi adedi; her bir bağımsız bölüm için bir odalı konutlarda iki, iki odalı konutlarda üç, üç ve daha fazla odalı konutlarda dört olarak dikkate alınır, yurt, koğuş, bakımevi, otel, ve yataklı sağlık tesisleri gibi konaklama amaçlı tesislerde ise onaylı mimari projesinde belirlenen yatak sayısının yüzde yirmi arttırılması sonucu bulunur. Diğer bina ve tesislerde, kişi sayısı emsale konu alanının 20 sayısına bölünmesi sonucu çıkan sayıdır. 5000 kişi ve üzeri seyirci kapasitesine sahip stadyum ve kapalı spor tesislerinde yapılacak sığınakların kişi sayısı, seyirci kapasitesinin en az % 3 ü olarak hesaplanır. Farklı kullanımların bir arada olduğu yapılarda her farklı kullanımlı bağımsız bölüm veya mekânın sığınak hesabı ayrı ayrı yapılır. Bağımsız bölümlerin veya mekânların gerektirdiği sığınak alanlarının toplanması sonucu yapının tamamı için gerekli sığınak alanı bulunur.

Eğitim tesislerinde sığınak hesabına konu kişi sayısının hesaplanmasında, emsale konu alanlar içinde olan atölyeler, spor, konferans, gösteri ve sergi salonları dikkate alınmaz.

Sığınak yapımı il idare kurulu tarafından gerekli görülen her türlü imalat ve sanayi tesislerinin idari hizmet bölümleri hariç doğrudan üretim veya fonksiyonla ilgili yapı, bölüm veya ünitelerine ilişkin sığınak hesabı, onaylı yapı ruhsatı eki mimari projesinde belirtilen, bir vardiyada aynı anda çalışacak en fazla personel sayısına göre yapılır. Bu kapsamda yapılan sığınaklar 20 m²'den az olmamak üzere kişi başına 1 m² sığınak alanı esas alınarak ihtiyaca göre belirlenir.

Serpinti sığınaklarında her yüz kişi için erkek ve kadın olmak üzere ayrı ayrı birer tuvalet ve lavabo yeri ayrılır. Kalan küsuratın elli sayısından fazla olması halinde erkek ve kadın olmak üzere ayrı ayrı birer tuvalet ve lavabo yeri ilave edilir. Küsuratın 50 sayısından az olması halinde herhangi bir ilave yapılmaz. 100 m² üzeri sığınaklarda içinde bir lavabo ve bir elektrikli pişirme yeri barındıran en az 2.30 m² alanlı mutfak nişi yapılır. Ayrıca sığınanın içinde yangın söndürme cihazları ve asgari sağlık ekipmanları bulunan bir ilk yardım dolabı bulundurulur.

Kişi sayısının hesaplanmasında yapı ruhsatı eki mimari proje esas alınır. Ancak yatak sayısı onaylı uygulama imar planı ile belirlenen tesislerde kişi sayısı plan kararına göre tespit edilir. Kişi sayısı, sığınanın bina dışına rastlayan duvar ve tavan döşemelerine ilişkin ölçü ve diğer bilgiler dâhil sığınaklara ilişkin hususların, mimari ve mekanik tesisat projelerinde gösterilmesi zorunludur.

Sığınakların iç yüksekliği net 2.40 metreden aşağı olamaz.

b) Sığınağı çevreleyen bina dış duvar kalınlığı: Sığınanın bina dışına rastlayan duvar ve tavan döşeme kalınlıkları en az 60cm beton, 75cm tuğla veya taş ya da 90cm sıkıştırılmış topraktan olmalıdır. Bu malzemeler tek başına kullanılabileceği gibi, radyasyon geçirgenliği bakımından bu ölçülerin birbirlerine oranları dikkate alınarak birlikte de kullanılabilir. Ayrıca bunlardan farklı yapı malzemeleri, ölçüleri radyoaktif serpintiye karşı geçirgenlik ve korunma katsayıları dikkate alınarak hesaplanmak suretiyle, bunlarla birlikte veya tek başına kullanılabilir. Sığınanın tamamen toprağın altında kalan ve dış açık ortam ile arasında en az 60 cm toprak dolgu bulunan dış duvarlarının kalınlığı statik hesaplara göre belirlenir. Bahçede yapılacak sığınaklarda da aynı uygulama yapılır. Eğitim

yapılarının bina içi sığınaklarının tavanı en az 20 cm. ve duvarları en az 30 cm. kalınlığında betonarme olarak inşa edilir.

c) Giriş yeri: Sığınak girişi demir kapılı ve en az bir adet dik açılı dönüşlü olmalıdır. Net alanı tuvalet, duş ve mutfak nişi hariç 100 metrekareden büyük sığınaklarda iki çıkışın sağlanması zorunludur.

ç) Havalandırma: Sığınak kullanım kapasitesine uygun mekanik havalandırma tesisatı yapılması zorunludur. Koruma zamanlarında dışarıdan alınan hava, tehdit anında takılmak üzere nükleer tip hepa filtre, kum havuzu gibi filtreleme sisteminden geçirilerek sığınak içerisine verilir. Barış zamanlarında ise dışarıdan alınan hava sadece G4 tipi kaba filtreden geçirilerek sığınak içerisine verilir.

Gerekli hallerde mekanik tesisatın kullanımı, filtre ve benzeri malzemelerin hazır bekletilmesi, mekanik tesisatın rutin bakımları ve bu tesisatın kullanıma hazır tutulması, tesis veya bina yöneticisinin sorumluluğundadır.

Sığınak havalandırması için aşağıdaki tabloda verilen koruma zamanlarında, bir kişi için gerekli olan hava debileri alınır. Aşağıdaki kapasite değerleri minimum değerler olup, hava kalitesini artırıcı her türlü ilave önlem tasarımı kullanılabilir:

Sığınak Kapasitesi	Koruma Havalandırması (1 saatte kişi başına düşen hava miktarı m ³ /saat)	Yüksek Tehlikesi	Yangın	Düşük ve Orta Yangın Tehlikesi
0-50 kişiye kadar	1.8 m ³ /saat	Kum filtre, aktif filtre	G4 toz filtre, aktif karbon	G4 toz filtre, radyoaktif filtre ve aktif karbon filtre
51-150 kişiye kadar	3 m ³ /saat	Kum filtre, aktif filtre	G4 toz filtre, aktif karbon	G4 toz filtre, radyoaktif filtre ve aktif karbon filtre
150 kişiden fazla	4.5 m ³ /saat	Kum filtre, aktif filtre	G4 toz filtre, aktif karbon	G4 toz filtre, radyoaktif filtre ve aktif karbon filtre

Kanal tasarımı, menfez sayısı ve yerleşimi mekanik tesisat proje müellifi tarafından düzenlenir. Bu düzenleme TS 3419 "Havalandırma ve İklimlendirme Tesisleri-Projelendirme Kuralları" ve TS 3420 "Havalandırma ve İklimlendirme Tesislerini Yerleştirme Kuralları" standartları göz önüne alınarak yapılır.

Sığınak havalandırma fanının enerji ihtiyacı fan elektrik motoruna uygun kapasitede bir jeneratör veya kesintisiz güç kaynağı ile karşılanmalı, jeneratör için sığınak alanı dışında bir alan makine dairesi olarak tasarlanmalıdır. Jeneratör egzozu doğrudan dışarıya verilmelidir. Jeneratörün devre dışı kaldığı durumlarda ise, enerji ihtiyacı fana bağlı insan gücü ile çalışan çevirmeli kol yardımı ile karşılanmalıdır. Resmi binalar ile sağlık ve eğitim yapılarındaki sığınaklarda en az 24 saat kesintisiz elektrik teminini sağlayacak tedbirlerin alınması ve hazır halde tutulması zorunludur. Resmi ve özel bütün sığınaklarda iletişim prizine ek olarak uydu telefonu altyapısı ve/veya acil durum kablosuz bağlantı alanı (Wi-Fi noktası) yapılır. Elektronik haberleşme donanımı yılda bir test edilir.

d) Hijyen tedbirleri: Sığınak biriken çöplerin ve diğer atıkların kolayca uzaklaştırılmasını sağlayıcı özellikte tasarlanmalı, helâ taşı yerine klozet kullanılmalı ve mümkünse radyoaktif sızıntıya karşı ilave tedbirler de alınarak atık su gideri kanalizasyona bağlanmalıdır. Sığınaklarda atık su giderinin doğrudan kanalizasyona bağlandığı durumlarda geri tepmeyi engellemek üzere geri tepme ventili uygulaması yapılmalıdır.

e) Standartlar: Serpinti sığınaklarında, bu Yönetmelikte yer alan ölçülerden daha az olmamak koşuluyla yaşlılar ve hamileler gibi hareket kısıtlılığı olanların da kullanımına olanak sağlayacak şekilde

engellilere ilişkin standartlar da dâhil olmak üzere Türk Standardları Enstitüsünce hazırlanan tüm standartlara ve diğer mevzuata uyulur.

Sığınakların Kimler Tarafından Yaptırılacağı

Madde 9 - Resmi ve özel bütün tesis ve yapılarda yaptırılacak sığınakların yapım ve bakım giderleri bu yerlerin malik ve idareleri tarafından karşılanır.

Gerektiğinde Genel Sığınak Olarak Kullanılacak Yerler

Madde 10 – (Değişik:RG-7/11/2025-33070)

Yapılacak metroların gerektiğinde genel sığınak olarak kullanılmak üzere projelendirilmeleri ve inşa edilmeleri esastır. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile belediyelerce, mevcut metro ve diğer yeraltı raylı sistem durakları ve tünellerinin ise Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının görüşüne istinaden belirlenecek ihtiyaç analizi ve planlama dahilinde noksanlıkları giderilerek genel sığınak vasfında olacak şekilde düzenlenmesi esastır.

Sinema, tiyatro, eğlence yeri, otopark, garaj, kapalı çarşı ve pasaj gibi yapı ve tesislerin yeraltında inşa edilmelerini teşvik için belediyelerce her türlü kolaylık sağlanması ve buraların gerektiğinde genel sığınak olarak kullanılması için gerekli tedbirlerin alınması zorunludur.

Yeni yapılacak millet bahçelerinden yüzölçümü 15.000 m² ve üzerinde olanlarda bahçe alanının % 3'ünden az olmamak üzere, girişleri bulunduğu ortamla uyumlu ve korunaklı olacak şekilde yeraltında veya yerüstünde genel sığınak yapılır. Yüzölçümü 15.000 m²'nin altında kalan millet bahçelerinden Bakanlıkça yapılanlarda Bakanlığın, diğer idarelerce yapılanlarda ise Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının gerekli gördüğü bahçe alanının % 3'ünden az olmamak üzere genel sığınak yapılır. Bu millet bahçelerinde sığınak niteliğinde yapılacak olan mahaller sığınak olarak ayrılması gereken alandan düşülür. Yapımı gerçekleştirilecek genel sığınaklar barış zamanlarında, ilgili mevzuata göre gerekli tedbirleri almak üzere sığınak niteliğini bozmadan halkın kullanımına yönelik farklı fonksiyonlarda kullanılabilir. Mevcut millet bahçelerinde ise yer altındaki kapalı otoparkların sığınak olarak kullanımına ilişkin eksiklikleri millet bahçesini tesis eden ilgili kurumunca giderilir.

Alışveriş merkezleri ile bölge, genel ve ticari otoparkların tabii veya tesviye edilmiş zemin altında kalan bodrum katlarındaki otopark alanlarının sığınak vasfında projelendirilmesi ve yapılması zorunludur.

Bu sığınaklarda batarya destekli led lamba, sabit telefon, radyo ve harici görüntülü iletişim ve haber alma aygıtları bulundurulur. Sığınak vasfında yapılan bu maddede sayılan yerlerin gerektiğinde sığınak olarak kullanılabilmesi için sığınağa erişimi sağlayan giriş kartı, anahtar ve benzeri ekipmanın bir yedeği bina koruma amiri, ilgili sorumluluk alanına göre ilgili kolluk kuvvetleri, il afet ve acil durum müdürlüğü ile ilgili itfaiye teşkilatında muhafaza edilir. Elektronik haberleşme istasyonları, bu tür sığınakların kullanımı anında kesintisiz iletişime imkân verecek yer ve kapasitede konumlandırılır.

BÖLÜM III

Diğer Hükümler

Sığınakların Bakımı, Muhafazası ve Denetimi

Madde 11 - Sığınaklar konusunda özel kanunların İmar Kanunu'na aykırı olmayan hükümleri de uygulanır.

Sığınak alanlarının kayıt edilmesi

Madde 12- (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-7/11/2025-33070)

Yapı kullanma izni alınan yapılarda tesis edilen sığınak alanları, 14 üncü maddenin birinci fıkrasında sayılan belgelerin iletilmesinden itibaren beş iş günü içinde mülki idare amirliğince kayıt edilir. Bu kayıtların ilgili idarelerce tutulması ve Valiliğe (İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü) bildirilmesi zorunludur. Sığınak alanlarına ilişkin bilgiler ilgili idarelerce de muhafaza edilir ve ayrıca binalarda sığınakları etkileyen esaslı tadilatlar bu idarelerce Valiliğe (İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü) bildirilir.

Sığınakların tapuya tescili

Madde 13 – (Başlığı ile birlikte değişik:RG-31/12/2010-27802)

Yapıların en alt bodrum katlarında ya da toprağa oturan kısımlarında veya içinde veya bahçelerinde yer üstünde veya yeraltında yapılacak sığınaklar kat maliklerinin müşterek mülkü olarak tapuya tescil edilir. Sığınaklar 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu'nda belirtilen ortak alanlardan olup bu

hali ile yönetilir. Bu sığınaklar sığınmak amacı ile olsa dahi bağımsız olarak satılamaz, kiralanamaz, devredilemez ve amacı dışında kullanılamaz.

Yapı Ruhsat ve Kullanma İzinlerinin verilmesi

Madde 14 – (Değişik:RG-29/9/2010-27714)

Sığınak yeri ayrılması zorunlu bulunan bina ve tesislere, ruhsat eki mimari projesinde gerekli sığınak yeri ayrılmadıkça ve gerekli bilgiler mimari, statik ve mekanik tesisat projelerine işlenmedikçe yapı ruhsatı düzenlenemez. Yapı inşa edildiğinde, Yönetmeliğe ve yapı ruhsatı eki projelerine uygun olarak sığınak tesis edilmedikçe ve denetime yönelik fenni mesuliyet üstlenen mimar ve mühendislerin denetim raporlarında sığınakla ilgili hususlar belirtilmedikçe, yapı kullanma izni veya kısmi kullanma izni verilemez. Ruhsat eki onaylı mimari projenin bir örneği ile denetime yönelik fenni mesuliyet üstlenen mimar ve mühendislerin uzmanlık alanlarına uygun denetim raporlarının sığınaklara ilişkin bölümü, ilgili idarelerce mülki idare amirliğine gönderilir. Yapı kullanma izni verilmiş yapıların sığınak olarak ayrılmış bölümlerinde Yönetmeliğe aykırı olarak değişiklik yapılamaz.

(Değişik ikinci fıkra:RG-7/11/2025-33070) Sığınaklar barışta, 13 üncü maddeye aykırı olmamak koşuluyla, kat malikleri kurulunun beşte dört kararı ile ilgili idarece, Valiliğe (İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü) bildirimde bulunmak üzere, bina veya tesisin işletme veya kullanma bütünlüğünü bozmadan, sığınakın fonksiyon ve kullanımını engelleyici geçici/kalıcı herhangi bir imalat yapılmaksızın ortak alanlar kapsamında kalan başka amaçlarla kullanılabilir. Ancak, gerektiği anda sığınak olarak kullanılabilmesi için bu Yönetmelikte belirtilen sığınak özelliklerinin kaybedilmemesi gerekir. Konutlarda otoparkların bu Yönetmelik gereğince zorunlu tutulan ihtiyacı karşılaması ve sığınak niteliğinde inşa edilmiş olması halinde, bunun dışında sığınak yeri ayırma şartı aranmaz. Bu uygulama yapı ve tesislerde ayrılması zorunlu ortak alanların ayrıca ayrılması zorunluluğunu ortadan kaldırmaz.

Bu hükümlere uyulmadığının **(Mülga ibare:RG-7/11/2025-33070)** ilgili idareler tarafından tespiti halinde, ilgili idarelerce 3194 sayılı İmar Kanununun 32 nci maddesi kapsamında tebligat yapılır. Maliki, müteahhidi veya yöneticisi tarafından en geç bir ay içerisinde aykırılık giderilir. Süresi içerisinde aykırılığın giderilmemesi durumunda, aykırılık ilgili idareler tarafından giderilir ve bedeli 3194 sayılı İmar Kanununa göre ilgililerinden tahsil olunur.

Genel sığınak alanlarına ilişkin hususlar

Madde 15- (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-7/11/2025-33070)

Genel sığınak ihtiyacı ve yer seçim kriterleri Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığınca belirlenir. İlgili idarece yer tespiti yapılır ve Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının uygun görüşü alınarak imar planlarına işlenir. İmar planları ve ilgili idare meclisi kararları ile bu Yönetmeliğe aykırı hüküm getirilemez.

Madde 16 – (Değişik:RG-7/11/2025-33070)

Bu Yönetmeliğe göre tesis edilen sığınaklarda bulundurulacak malzemeler, sığınak amirlerinin görevleri ve sığınaklarda nasıl hareket edileceğine ilişkin kurallar Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı tarafından belirlenir. Erken uyarı ve ikaz alarm sistemleri Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığınca 9/6/1958 tarihli ve 7126 sayılı Sivil Savunma Kanununun ilgili maddelerine göre kurulur, yönetilir ve işletilir. Genel sığınakların hazır tutulması, yönetilmesi ve işletilmesi için Valiliklerce yeterli sayıda personel görevlendirilir.

Halkı bilgilendirme, farkındalık oluşturma, acil durumlarda ulaşımın sağlanması, eğitim, tatbikat gibi hususlar 7126 sayılı Kanunun ilgili maddelerine göre Valiliklerce yürütülür.

İlgili idarelerce gerçekleştirilen eğitim, tatbikat ve denetimlerin kayıtları ilgili idaresince Valiliğe bildirilir.

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu (TRT) kesintisiz yayın yapmak üzere gereken tedbirleri alır.

Madde 17 - Bu yönetmelik yeni yapılacak kamu yapılarında yayımı tarihinden itibaren uygulanır. **(Mülga cümle:RG-7/11/2025-33070)**

Sorumlu Makam

Madde 18 – (Değişik:RG-29/9/2010-27714)

Bu Yönetmeliğin uygulanmasından yapı ruhsatını ve yapı kullanma izin belgesini düzenleyen idareler yetkili ve sorumludur. Valiliklerin ve büyükşehir belediyelerinin gerektiğinde denetim yetkisi saklıdır.

Görüş alma

Madde 19 – (Değişik:RG-7/11/2025-33070)

Bu Yönetmeliğin uygulanmasında plan, proje, yapı ruhsatı, yapım, yapı kullanma izni ve kat mülkiyeti gibi imarla ilgili tereddüde düşülen hususlarda Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının, diğer hususlarda ise İçişleri Bakanlığının yazılı görüşü alınır.

Cezai Hükümler

Madde 20 - 3.5.1985 tarih ve 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 42 nci maddesi gereğince, bu Yönetmelik hükümlerine uymayan yapı ilgilileri hakkında mezkûr Kanunun sözü edilen maddesine göre işlem yapılır.

Yürürlükten Kaldırma

Madde 21 - 3030 sayılı Kanun kapsamı dışında kalan Belediyeler Tip İmar Yönetmeliğinin 51. madde 3. fıkrası hükmü yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1 - (Değişik:RG-6/3/1991-20806) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce 3194 Sayılı İmar kanununun 22 nci maddesine uygun olarak yapı ruhsatı almak üzere ilgili idarelere yapılan başvurular,

25/8/1988 tarih, 19910 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "3194 Sayılı İmar Kanununa Göre Düzenlenmiş Bulunan İmar Yönetmeliklerine Sığınaklarla ilgili Ek Yönetmelik" hükümlerine tabidir.

Geçici Madde 2 – (Ek:RG-31/12/2010-27802) (Değişik:RG-7/11/2025-33070)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce; yapı ruhsatı başvurusunda bulunmuş olan yapılar ile millet bahçesi projeleri ve 16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Kanun kapsamında noter onaylı inşaat sözleşmesi düzenlenmiş olan yapılar ile kamu kurum ve kuruluşlarınca yapım işlerine yönelik ihale kararı veya ihale tarihi alınmış olan yapılar için talep edilmesi halinde, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yürürlükte olan 7 nci madde hükümleri uygulanır.

Geçici Madde 3- (Ek:RG-7/11/2025-33070)

10 uncu maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen mevcut alanların ilgili idaresince kontrol edilerek, varsa eksikliklerin malikleri tarafından 31/12/2028 tarihine kadar giderilerek sığınak olarak kullanılmak üzere hazır hale getirilmesi ve sonucunun Valiliklere (İl Afet ve Acil Durum Müdürlükleri) bildirilmesi zorunludur.

Geçici Madde 4- (Ek:RG-7/11/2025-33070)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yürürlükte olan şartlara göre sığınak yapımı zorunlu olan kamuya ait resmi binalardaki sığınaklar ile kamusal hizmet yürüten özel eğitim ve özel sağlık binalarındaki sığınaklar, varsa noksanlıkları derhal giderilerek kullanıma hazır hale getirilir ve Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığına kullanıma hazır sığınak listesi ve kapasite bilgilerini iletilir.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yürürlükte olan şartlara göre sığınak yapımı zorunlu olmakla birlikte bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen yapıların dışında kalan binalarda bulunan sığınaklar, ilgili idaresince bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç 1 yıl içinde kontrol edilir. Yapılan kontrollerde belirlenen yapısal olmayan eksiklikleri gidermek ve kullanıma hazır hale getirmek için eksikliğin niteliğine göre bina yönetimine en fazla 1 yıla kadar süre verilir. Bu süre sonunda eksikliklerin giderilmediğinin ilgili idarece belirlenmesi durumunda bu eksiklikler 14 üncü maddenin üçüncü fıkrası hükümleri uygulanmak suretiyle giderilir. Yapılacak kontrollerde EK-1'de yer alan Sığınak Kontrol Formu Örneği kullanılır.

BÖLÜM IV

Yürürlük ve Yürütme

Yürürlük

Madde 22 – (Değişik:RG-31/12/2010-27802)

Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 23 - Bu Yönetmeliği (**Değişik ibare:RG-7/11/2025-33070**) Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yürütür.

Eki için tıklayınız.

(1) 29/9/2010 tarihli ve 27714 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yönetmelik değişikliği ile Yönetmeliğin adı “3194 Sayılı İmar Kanununa Göre Düzenlenmiş Bulunan İmar Yönetmeliklerine Sığınaklarla İlgili Ek Yönetmelik” iken metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.